

SOVVA

SLOVENSKÁ ORGANIZÁCIA PRE
VÝSKUMNÉ A VÝVOJOVÉ AKTIVITY

Vedomostná spoločnosť v praxi: HI-TECH SLOVENSKO

**Možnosti rozvoja špičkového výskumu
a vývoja prostredníctvom centier
excelentnosti**

Stanislav Sipko

Bratislava, 3. apríl 2009

Čo sú centrá excelentnosti

Definícia zo zákona: Centrum excelentnosti je právnická osoba, ktorá:

- vykonáva základný výskum prevažne v jednom odbore vedy a techniky
- zúčastňuje sa na riešení projektov v medzinárodných centrách výskumu a vývoja, ktoré vznikli na základe medzinárodných zmlúv alebo medzivládnych dohôd,
- zúčastňuje sa na riešení projektov v medzinárodných programoch výskumu a vývoja alebo projektov v rámci komunitárnych programov Európskej únie v oblasti výskumu a vývoja alebo projektov v rámci iniciatív Európskej únie v oblasti výskumu a vývoja,
- ktorej výsledky základného výskumu sú využívané vo vysokoškolskom vzdelávaní alebo vo vzdelávaní zamestnancov v oblasti výskumu a vývoja,
- zamestnáva zamestnancov v oblasti základného výskumu s ukončeným tretím stupňom vysokoškolského vzdelávania,
- ktorej stav technickej infraštruktúry základného výskumu spĺňa požiadavky pre splnenie cieľov projektov základného výskumu,
- ktorej výsledky základného výskumu sú porovnateľné s výsledkami základného výskumu dosahovanými v štátoch Európskej únie

Rozpor s medzinárodnou praxou pri chápaní podstaty podpory špičkové výskumu prostredníctvom centier excelentnosti.

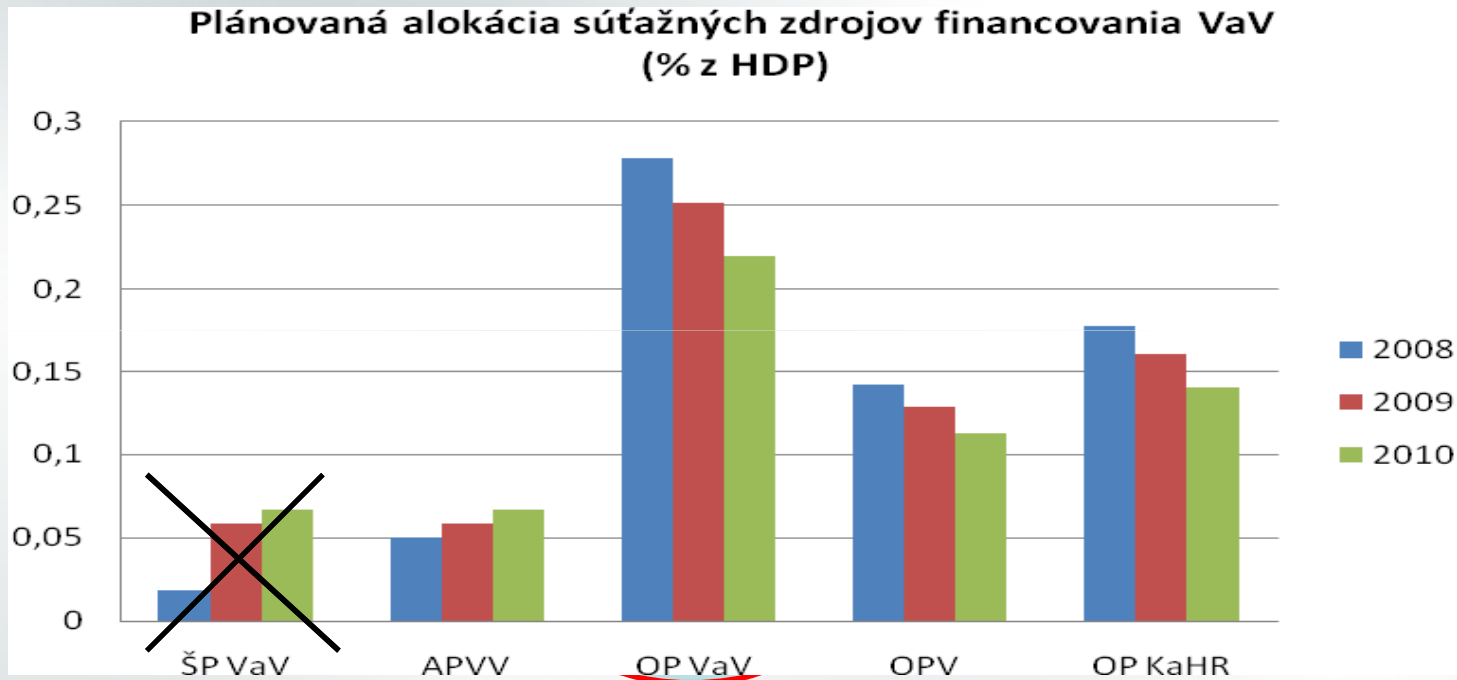
Východiskový stav

- **Existujúce centrá excelentnosti na Slovensku**
  - centrá excelentnosti EÚ t.j. projekty podporené z 5. rámcového programu ES (1998 – 2002) podporu spolupráce medzi akademickou sférou a súkromným sektorom
  - centrá excelentnosti Slovenskej akadémie vied
  - výskumné centrá podporené Agentúrou na podporu výskumu a vývoja
  - ~~centrá excelentnosti~~ **siete excelentných pracovísk podporených z Operačného programu Výskum a vývoj**
- **Akým smerom sa ideme uberať – želateľný stav?**
  - Potrebný presun od orientácie na schematičnosť a definície k orientácii na výsledky a výstupy

Slabé miesta slovenskej vedy

- nedostatočné skúsenosti slovenských výskumných inštitúcií s veľkými výskumnými projektmi, čo ukazujú aj výsledky doteraz zverejnených výziev z OP Výskum a vývoj,
- prakticky nulový podiel slovenských výskumných subjektov v pozícii koordinátora veľkých medzinárodných projektov financovaných napríklad cez Rámcový program EÚ pre výskum a vývoj,
- vysoká miera fragmentácie a nekoordinovania výskumných kolektívov, kde sa každý „hrá na svojom vlastnom piesočku“,
- absencia komplexných výskumných úloh s participáciu veľkých priemyselných podnikov – nízkorozpočtové výskumné projekty nie sú pre priemysel spravidla zaujímavé,
- z vyššie uvedeného vyplýva existencia nedostatočných výstupov výskumných projektov a image slovenskej vedy v podobe robenia výskumu do šuflíka,

Financovanie špičkových výskumných centier – aktuálny stav

Zdroj: Rozpočet verejnej správy, Štatistický úrad SR, Ministerstvo školstva SR, vlastné prepočty

ŠP VaV – štátne programy výskumu a vývoja

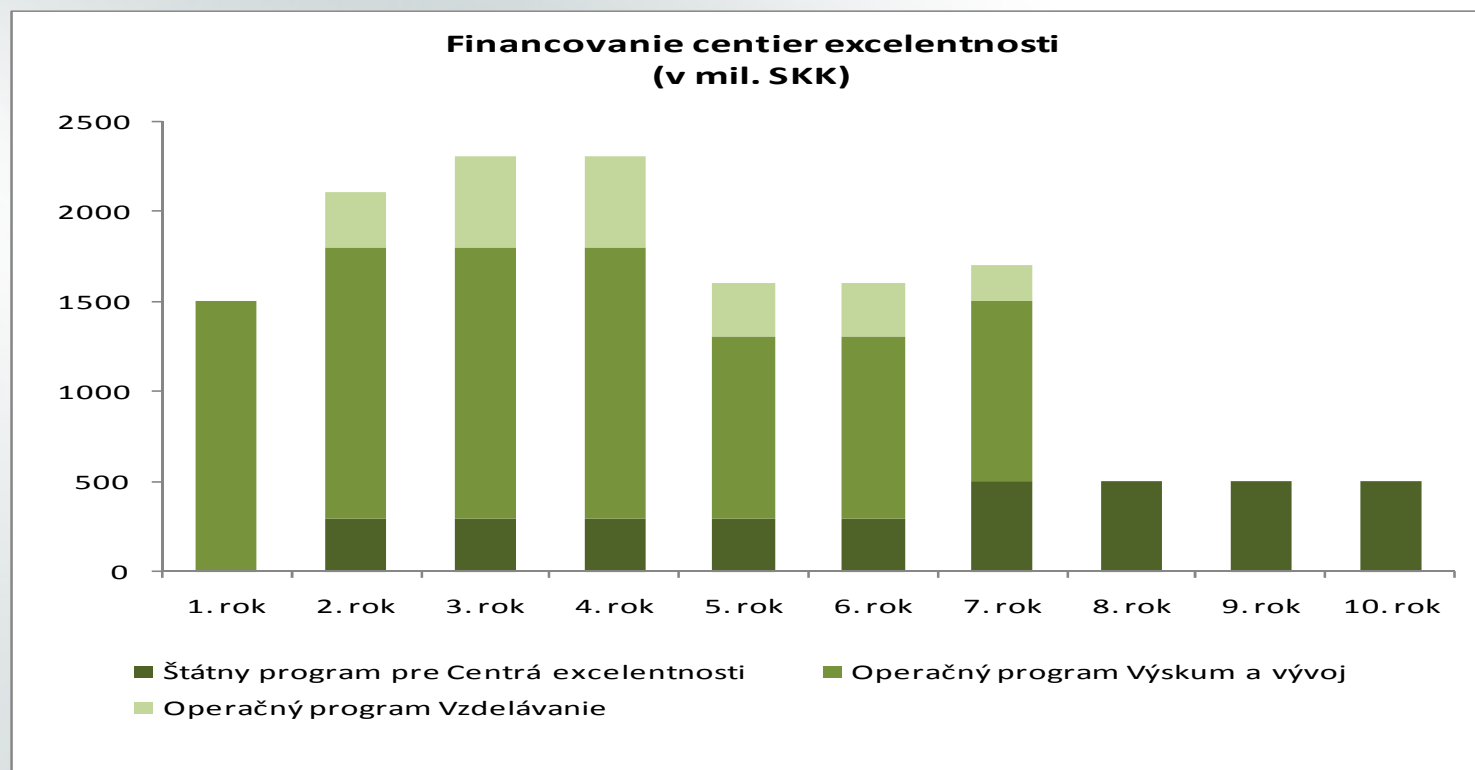
APVV – Agentúra na podporu výskumu a vývoja

OP VaV – Operačný program Výskum a vývoj

OPV – Operačný program Vzdelávanie

OP KaHR – Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Financovanie špičkových výskumných centier – želaný stav

Ako ďalej?

- **Zásady pre financovanie špičkových výskumných centier na Slovensku**
  - **excelentnosť**, resp. kvalita
  - **koncentrácia podpory** - použitie obmedzeného počtu veľkých výskumných projektov na tematický obmedzené priority vedy
  - **stabilita a predvídateľnosť** finančných tokov
  - minimalizácia **byrokratických** mechanizmov
- **Základný stavebný kameň:**
  - **35 projektov** vybraných v rámci opatrení Operačného programu Výskum a vývoj na podporu sietí excelentných pracovísk

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Stanislav Sipko , predseda

Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity

Pribinova 25

Bratislava 811 09

Slovenská republika

Tel.: 0918 378 550

Mail: sipko@sovva.sk

Web: www.sovva.sk

SOVVA je mimovládne občianske združenie a zároveň jediná organizácia svojho druhu na Slovensku zameraná na podporu aktivít v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a poskytovanie vedecko-technických služieb